

Scheiden van wonen en zorg (SWZ)

Technische Briefing
Tweede Kamer
7 maart

Inhoudsopgave

- Historie
- Kabinetsplannen
- Huidige bekostiging
- Verdieping V&V
- Vervolgstappen

Historie “wonen” in de AWBZ

- 1963 Wet op de bejaardenoorden (WBO): instrument van volkshuisvesting
- 1984 overgang WBO naar provincies
- 1995 modernisering ouderenzorg (o.a. scheiden wonen en zorg)
- 2001 verzorgingshuizen opgenomen in AWBZ (vanuit WBO)
- 2009 afschaffen bouwregime
- 2012 afschaffen contracteerplicht
- 2012 t/m 2017 geleidelijke invoering normatieve huisvestingscomponent (NHC)

Ontwikkeling intramurale V&V-capaciteit (afgezet tegen aantal 80-plussers)

jaar	verzorgings- huis	verpleeg- huis	totaal capaciteit	aantal 80 plussers	capaciteit per 80 plusser
1980	150.000	46.000	196.000	312.000	0,63
1985	149.000	49.000	198.000	371.000	0,53
1990	140.000	52.000	192.000	428.000	0,45
1995	128.000	55.000	183.000	476.000	0,38
2000	111.000	59.000	170.000	500.000	0,34
2005	105.000	65.000	170.000	548.000	0,31
2010	84.000	74.000	158.000	648.000	0,24

Tekst regeer- en gedoogakkoord

"In de AWBZ wordt overgegaan tot het scheiden van wonen en zorg. Hierdoor krijgen bewoners meer keuzevrijheid. Zorginstellingen zullen zich beter gaan richten op de woonwensen van cliënten. Ter compensatie van de extra woonlasten, wordt de huidige intramurale eigen bijdrage verlaagd. Bewoners die de woonlasten financieel niet kunnen dragen, komen in aanmerking voor de huurtoeslag. Deze maatregel levert 0,1 mld aan doelmatigheidswinst op in 2015 en structureel 0,3 miljard."

Programmabrief langdurige zorg 1 juni 2011 (1)

Ik streef ernaar om per 1 januari 2014 te starten met het scheiden van wonen en zorg voor de lichtere ZZP's. Ik denk daarbij in ieder geval aan de ZZP's VV 1 en 2. Waar mogelijk zal deze scheiding ook voor bijvoorbeeld de ZZP's VV 3 en 4 worden doorgevoerd. Via de weg der geleidelijkheid zal in de jaren daarna het scheiden van wonen en zorg over de hele linie, ook voor de hogere ZZP's worden doorgevoerd.

Programmabrief langdurige zorg 1 juni 2011 (2)

"De in het regeerakkoord genoemde besparingen van € 100 mln. in 2015 en € 300 mln. structureel worden gerealiseerd door het pakket aan gefaseerde maatregelen. De introductie van de normatieve huisvestingscomponent op 1 januari 2012 leidt vanaf 2016 tot structureel lagere uitgaven voor kapitaallasten. De besparing van € 100 miljoen in 2015 wordt taakstellend meegenomen in het invoeringstraject van het scheiden van wonen en zorg."

wanneer krijgt iemand een verblijfsindicatie?

afweging bij indicatiestelling: heeft client behoefte aan:

- **een beschermende woonomgeving?** (bijvoorbeeld vanwege gevaar voor zichzelf of anderen)

of

- **permanent toezicht?** (bijvoorbeeld omdat cliënt niet zelf hulp kan inroepen)

of

- **therapeutisch leefklimaat?** (bijvoorbeeld aanwezigheid specifieke behandelruimtes)

indien ja

Indicatie voor ZPZ

indien nee

indicatie extramurale zorg

Verzilvering van ZZP-indicatie divers (cijfers 2010)

- Intramurale instellingen ongeveer 250.000 cliënten

Nu al op basis van scheiden wonen en zorg:

- Pgb (ongeveer 13.000 cliënten)
- Volledig Pakket Thuis (VPT; ongeveer 1.100 cliënten)
- Omzetten in zorglevering in functies en klassen (naar schatting 40 a 45.000 cliënten)

Hoe wordt “wonen” in de AWBZ nu bekostigd? (1)

Cliënten

- Cliënten in AWBZ-instellingen betalen intramurale eigen bijdrage
- Intramurale eigen bijdrage is inkomensafhankelijk
- Cliënten betalen eigen bijdrage (niet gespecificeerd) voor totaal aan zorg, diensten (o.a. eten en drinken, schoonmaken, gas, licht, water e.d.) welzijn, en “wonen”
- Er is geen relatie tussen de kwaliteit van het woongedeelte (o.a. de omvang van de kamer) en de hoogte van de eigen bijdrage.

Hoe wordt “wonen” in de AWBZ nu bekostigd ? (2)

Zorginstellingen

- Kapitaallasten werden tot 2011 volledig nagecalculeerd
- Vanaf 1-1-2012 geleidelijke invoering van normatieve huisvestingscomponent (NHC; t/m 2017 overgangsregime)
- Instellingen krijgen met invoering NHC's leegstandsrisico
- NHC-vergoeding betreft de kapitaallasten van het gehele gebouw (dus ook zorggebonden ruimtes zoals behandelkamers e.d.)
- Ongeveer 2/3 van de intramurale capaciteit is eigendom van de zorginstellingen
- Ongeveer 1/3 van de intramurale capaciteit wordt als geheel gehuurd bij woningbouwcorporaties (geen directe relatie tussen individuele cliënt en woningbouwcorporatie)
- Zorginstellingen financieren vastgoed uit leningen bij banken of eigen vermogen

huidige onderdelen intramurale ZZP ("kost en inwoning")			blijft onderdeel AWBZ-pakket bij SWZ binnen zorginstelling?	
onderdeel van ZZP-prijs	zorgfuncties	persoonlijke verzorging	ja	
		verpleging	ja	
		begeleiding	ja	
		dagbesteding	ja	
		behandeling	ja	
	verblijfscomponenten	schoonmaken	?	
		eten en drinken	?	
		welzijn	?	
		gas licht water etc	gedeeltelijk (cliënt betaalt dit zelf voor eigen woonruimte)	
		onderhoud	gedeeltelijk (geen huurderonderhoud)	
nog geen onderdeel van ZZP-prijs	kapitaallasten (nacalculatie en vanaf 2012 geleidelijk NHC's)	Kapitaallasten zorggebonden ruimten	ja (zeker voor zware ZZP's)	
		kapitaallasten individuele ruimte	nee (cliënt gaat huur betalen)	

Verdieping sector Verpleging en Verzorging

Cliënttyperingen lichtste ZZP's V&V

ZZP	Omschrijving	omvang zorg (uren per week)	aantal cliënten intramuraal			
			2009	2010	2011	trend
VV1	beschut wonen met enige begeleiding	4 uur	20.000	14.000	8.000	↓
VV 2	beschut wonen met begeleiding en verzorging	6,5 uur	22.000	23.000	20.000	↓
VV 3	beschut wonen met begeleiding en intensieve verzorging	10,5 uur	16.000	17.000	18.000	↑
VV 4	beschut wonen met intensieve begeleiding en uitgebreide verzorging	12,5 uur	19.000	21.000	22.000	↑

Uitgangspunten SWZ

1. Kabinet neemt onomkeerbare stap
2. Starten met de lichtste ZZP's (VV 1 en VV 2 in 2014, VV 3 en VV 4 in 2016)
3. Aanpassingen in wet- en regelgeving (o.a. besluit zorgaanspraken, eigen bijdrage, indicatiebesluit) zodanig dat het eenvoudig is uit te breiden.
4. Ingroeimodel voor nieuwe cliënten (bestaande populatie heeft geen rekening kunnen houden met hoogte van huur)
5. Bij huur zo veel mogelijk aansluiten bij bestaande regelgeving (huurbescherming, huurwaardebepaling, huurverhoging, etc.)
6. Bij huurtoeslag heeft belastingdienst voorkeur voor administratieve afhandeling door zorginstellingen (verrekenen huurtoeslag met huur)
7. Aanspraak op verblijf wordt aangepast (woongedeelte vervalt)

Wat verandert er voor de cliënt?

- Cliënt gaat huur en servicekosten betalen; hoogte hiervan bepaalt mede zijn keuze
- Eigen bijdrage wordt lager (lage intramurale eigen bijdrage)
- Cliënt kan huurtoeslag aanvragen
- Cliënt ontvangt samenhangend pakket aan zorg, echter zonder de wooncomponent
- Naast zorgovereenkomst ook een huurovereenkomst
- Andere relatie t.o.v. zorgaanbieder (zorgaanbieder komt bij cliënt "thuis")
- Cliënt wordt verantwoordelijk voor klein onderhoud, verzekeringen e.d.

Wat verandert er voor de zorgaanbieders?

- Hoogte huur en servicekosten bepalen (en in rekening brengen)
- Financiële gevolgen (positief of negatief)
- Regelen van huuradministratie (en eventueel afhandelen huurtoeslag)
- Naast huur ontvangt instelling ook vergoeding voor zorggebonden kapitaallasten
- Naast zorgregelgeving ook te maken met huurregelgeving
- Hoogte van huur gaat keuze van cliënt beïnvloeden
- Nadenken over strategie vastgoed (eigen beheer of niet?)

Overige veranderingen

- Aanpassingen in gemeentelijke basisadministratie (alle appartementen apart geregistreerd)?
- Aanpassen wet- en regelgeving (eigen bijdrage, besluit zorgaanspraken, indicatiebesluit)
- Voorstel belastingdienst om zorginstellingen te laten zorgen voor administratieve afhandeling huurtoeslag
- ZZP-tarieven en NHC-tarieven opnieuw berekenen
- Overlap NHC-invoering met invoer SWZ oplossen
- Faciliteren zorgaanbieders bij in kaart brengen huurwaardes
- Zorg thuis verder stimuleren
- Actieplan BZK voor meer geschikte woningen
- Stimuleren dat ook voor hogere ZZP's (o.b.v. vrijwilligheid) systematiek van scheiden van wonen en zorg wordt toegepast.

Vervolgproces

- Juni 2012 Voortgangsrapportage Hervorming Langdurige Zorg (daarna bespreken met Tweede Kamer)
- 1-1-2013 Voor ieder appartement is vastgesteld wat de huurwaarde is (volgens woningwaarderingstelsel)
- 1-1-2013 Aanpassingen wet- en regelgeving (aanspraken, eigen bijdrage, indicatiestelling, huurtoeslag, BZK/WWI regels, Nza-beleidsregels) gereed voor adviesrondes en voorhangprocedures
- Per 1-7-2013: wet-en regelgeving aangepast en gepubliceerd
- per 1-1-2014 start met nieuwe instroom VV 1 en VV 2
- per 1-1-2016 vervolg met nieuwe instroom VV 3 en VV 4